

== Velja po pošti: ==
 za celo leto naprej . . . K 26.—
 za en mesec . . . " 2-20
 za Nemčijo ololetno . . . " 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na doma:
 za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V spravi prejemam mesečno . . . 1-80
== Sobotna izdaja: ==
 za celo leto . . . K 7.—
 za Nemčijo ololetno . . . " 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEK

== Inzerati: ==
 Enostolpna pettirvrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat po 30 v
 za dva- in večkrat . . . " 25,,
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
== Poslano: ==
 Enostolpna pettirvrsta po 60 v
 Izhaja vsak dan izvenemirno delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopis se ne vrača, nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograke 26.511, bosn.-hero. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Jugoslovansko vprašanje na vrhu.

Dunaj, 24. junija 1917.

Ko je odstopil ministrijski predsednik Clam odgovarjal na državno pravne izjave slovenskih narodov, je hotel zadati vsem udarec po strani s tem, čes, da premalo povdarjajo državo. V meritostih teh vprašanj se ni niti spuščal. Pa zgodovina je šla tudi preko tega moža svojo pot in danes je gotovo dejstvo, da pred mirnimi pogajanjimi morajo biti problemi avstrijskih narodov rešeni: Cel razvoj stvari meri na to. Sinočnja »Wiener Allgemeine Zeitung«, ki velja za nekako vladno poluradno glasilo, prinaša o položaju naslednji članek:

»Sestava razširjenega kabineta se je morala ponesrečiti, ker ni bilo dovolj časa, da bi ta sicer hvalevredni načrt mogel dozoreti. Eno pa je gotovo: Misel o zastopstvu posameznih avstrijskih narodov v ministristvu bo zopet prišla na vrsto, ker je že z ozirom na zunanji položaj in na bodoča mirovna pogajanja neprecenljive vrednosti. Silno važno je, da pridemo k mirovni konferenci v najboljši zavesti, da smo v vseh svojih narodnih vprašanjih na čistem ter da smo jih že rešili v notranjosti države. Moramo n. pr. rešiti jugoslovansko vprašanje, predno pojdemo k mirovni konferenci, da nam ne bo šele tam treba od nasprotnikov poslušati predlogov, kako naj jih rešimo.«

To so odkrite besede, ki povedo, kje je pri nas jedro dosedanje notranje in zunanje politične mizerije. Jasno je: jugoslovansko vprašanje stoji danes na vrhu in jugoslovanska delegacija se danes zaveda, da zastopa jugoslovanski narod v zgodovinsko odločilnem trenutku.

Novi začasni uradniški vladi bo načeloval voditelj kmetijskega ministristva: dr. Ernst vitez Seidler pl. Feuchtenegg. Njegova naloga je omejena vsebinsko in časovno. Glavna njegova naloga je provizorij. Parlament zboruje do 7. ali 10. julija. Potem se zbere zopet jeseni, ko bo imenovana nova vlada, katere naloga bo izpeljati preuredbo države.

Danes 24. t. m. je »Jugoslovanski klub« v dolgi seji razpravljal o svojem stališču do nove vlade in do budžetnega provizorija.

Klub jugoslovanskih poslancev je dosegel v tej kratki dobi parlamentarnega dela popoln uspeh. Padla je zadnja vlada, ki je imela žalostni pogum, da izpelje binkoštni program avstrijskih vsenemcev, ki so ga sprejele in krile vse nemške stranke s krščanskimi socialci vred, ki mu je pripravljala pot nemška birokracija po vseh slovenskih deželah Avstrije in ki so ga skušale izvajati nemške protislovanske bojne organizacije, sulverein, Südmarka itd. Clam Martinic je storil žalostno politično smrt, in kar je za nemškega birokrata najžalostnejše — umrl je na jugoslovanskem vprašanju, ki so je doslej tako trdovratno tajili in spravljali s sveta. Dejstvo je, da je bil v odločilnem momentu poklican k cesarju le zastopnik Jugoslovancev dr. Korošec. Med tem se je Clam dogovarjal in pogajal še s Poljaki in je bil — seveda subjektivno — uverjen, da je igro dobil, ko je bil klican k telefonu. Ko se vrne, izjavi Poljakom: »Gospodje, ne morem se več pogajati, ker sem »in statu demissionis.« V tem je dospel iz Laxenburga dr. Korošec in bil je za Jugoslovance zgodovinski moment, ko so se takoj na to v prostorih jugoslovanskega kluba zbrali zastopniki vseh strank in narodov.

Clam ni več, birokracija je še ostala. Celo na Kranjskem bohotno pogajajo cvetke tega nemškega birokratičnega sistema. Germanizacija še cvete povsod. In kar velja za Kranjsko, velja tudi za druge dežele slovanskega juga in severa. Ustavno življenje ni še v celem obsegu vpostavljeno. Vse slovanske stranke so edine, da morajo prenehati vsi izjemni zakoni za ci-

vilno prebivalstvo, vpeljejo naj se zopet prvotna porotna sodišča i. t. d. Z eno besedo, birokratičnega absolutizma naj bode konec. Spremeni naj se pa tudi v vseh temeljih cel dosedanj sistem. Geslo: Samoodločitev narodov — naj postane dejanje v tem smislu, da se v najkrajšem času reši narodnostno vprašanje v naši državi, čegar bistveni del tvori za bodoči mir in obstoj države prevažno — jugoslovansko vprašanje.

Novi začasna vlada stopi v torek dne 26. t. m. pred parlament, ki naj bi čimprej reši proračunski provizorij. Vlada se proglašaja za prehodno in nevtralno ter ima le namen pripravljati pot definitivni vladi, ki naj izpelje preureditev države.

Jugoslovanski poslanci so že povdarjali, da bi eventualno glasovanje proti proračunu ne bilo naperjeno proti kroni ali državi, marveč proti vladi in njenemu sistemu. Vlada, ki v torek stopa pred parlament, je nevtralna in neodgovorna za grehe preteklosti. Sprejem proračuna bi tudi ne pomenil zaupanja njej, marveč kroni in državi, ki se nahaja v vojskini stiski, za katero sicer jugoslovanski poslanci niso odgovorni, ker jih ni takrat nihče vprašal za mnenje. Zavedajo pa se poslanci tudi, da so dolžni misliti na naše vdove, sirote, pohablence, stradajoče, begunce in vsestranske koristi naroda. Zato je jugoslovanski klub sklenil, glasovati za provizorij. Težko je bilo storiti to v očigled tolikimi krivicami, a zmagala je zavest v vseh brez izjeme, da danes zahtevajo to koristi krone, države in jugoslovanskega ljudstva, pred katerimi so odgovorni za svoja dejanja.

Vlada, če hoče resnično udeleževati naš program, naj ve, da smo pripravljene sodelovati, da dosežemo svoj cilj. Če naša nada pade, je za nas edino mesto v najstrožji opoziciji, kakoršno smo že vodili. Sedaj pa pokažemo, da smo pri kroni in vladi pripravljeni delati za ta cilj svojega naroda, ki je in hoče biti vedno v Avstriji.

Klub je naročil načelniku, naj stopi v stik z drugimi slovenskimi strankami, da se doseže skupno in enotno sporazumljenje, v prvi vrsti glede glasovanja, pa tudi glede časa. Klub stoji na stališču najkrajšega provizorija in bo le v slučaju, da ne prodre, glasoval za daljši provizorij. S tem hoče klub pospešiti sestavo trajne vlade ter rešitev svojih zahtev.

Pred glasovanjem bo podal klubov načelnik posebno izjavo, ki jo redigira prej posebna komisija.

Kmetijstvo v vojski.

Predsedniki vseh avstrijskih kmetijskih družb so imeli v poljedelskem ministristvu posvet, v katerem so naznanili voditelju poljedelskega ministristva dr. Seidlerju svoje želje. O cenah poljedelskih pridelkov je poročal baron Ehrenfels, ki je s številskimi dokazoval, koliko je Avstrija na slabšem v primeri z Ogrsko, ki razmerna manj daje za vojaštvo in za civilno prebivalstvo, pa dobiva neprimerno višje cene. Zahteva, da se Ogrska pri vojnih datjavah enako pritegne kakor Avstrija in da se cene izenačijo.

Dr. Lampe je poročal o položaju kmetijstva in o centralah. Zavračal je neopravičene napade na kmečki stan, popisoval težavo kmečkega dela v vojnem času in dejal, da se naj pripravijo letos vsi sloji na slabo letino, ki nam grozi vsled suše. Na kmetih se je pobralo toliko živil, da imamo že pomanjkanje v kmečkih občinah. Tudi za prehrano kmetov ob najhujšem delu je treba skrbeti. Poljedelsko ministristvo naj vpliva na vojno upravo, da se bo skrbno in štedljivo ravnalo z rekviriranim senom, ker letos ga bo manjkalo; dalje naj vpliva na pravosodno ministristvo zaradi hudih kazni, s katerimi se preganjajo kmetovalci, s kaznimi, ki niso v nikaki primeri z onimi, ki jih dobivajo bogati navijalci cen v drugih stanovih; naj vpliva tudi na finančno upravo, da se dohodki iz kmetijstva preveč ne obdavičijo, kajti upoštevati treba, da denar ne pomeni dandanes pri

kmetiji zvišanja premoženja in se le veselje do pridelovanja s takim obdavčenjem izpodkopi, vsled česar trpi splošna prehrana. Napaka v uradu za prehrano je, da se skrbi le za zaseganje živil, a nič za ohranitev in pomnožitev proizvodnje, kar je glavna stvar. Zato kmetovalci obžalujejo, da so se vse te agende vzele poljedelskemu ministristvu, potem pa c. kr. uradu za prehrano, v katerem imajo zastopniki poljedelstva najmanj besede.

Dr. Lampe je nato ostro kritiziral razne vojnogospodarske centrale, ki so se v naglici naredbenim potom zabile kakor klin med producenta in konzumenta. Prišel je čas, da se te centrale polagoma presnujejo v tem smislu, da se postavijo na edino pravo združeno podlago in zvežejo organizirano kmetijstvo z organizacijami konzumentov. Tuji elementi morajo vun. Vse te centrale morajo z vsemi svojimi prebitki preiti v last kmečkega združništva. Sedaj je pač preobilica denarja v denarnih zavodih. Ako se vrnejo gospodarji iz vojske in bodo začeli na novo urejevati svoje gospodarstvo, bo združništvo denarja zmanjkalo, in velika nevarnost obstoji, da ne pride poljedelstvo v enako odvisnost od oderuških velebank, kakor je prišla vsa industrija. Zato se naj že sedaj snujejo na narodni podlagi združene banke, ki se zvežejo v državni centrali, tako da pojde ves kmetijski kredit skozi lastno organizacijo. Hkrati pa treba skrbeti za dober pouk v kmetijstvu, ki se mora začeti v ljudski soli. V te namene morata sodelovati država in avtonomna uprava.

Boji na planoti Sedmih občin.

V turinskem listu »Stampa« piše Luigi Ambrosini: »Fronta Avstrijcev na visokih planotah severne Italije je bila vedno ofenzivna in je tako tudi vedno ostala. Od jezera Caldonazzo vodijo vse dohodne ceste sovražnika proti visoki planoti Sedmih občin. Te ceste so opremljene z mogočnimi brzovojnimi drogi, ki vežejo Lavaronsko planoto s planoto Sedmih občin in različnimi gorskimi grebeni. Premoč avstrijskih postojank nad italijanskimi stopa jasno na dan. Leže v kolosalni naravni trdnjavi, ki se kot zapiralna vrata dviga tisoč do dva tisoč metrov visoko. To je v resnici spretna podlaga za morebitni ofenzivni sunek sovražnika čez Asiaško kotlino. Tako se mi ne moremo bližati le dolini Asse, marveč se moramo trudapolno plaziti ob vznožju gora: in sovražnik je nad nami, v ozkem stiku z nami. Čim dalje zasledujemo črto, ki vodi od Camporoveze čez Zebio in Colombaro do Cima Caldiera, proti Kveru, tem višje se dviga trdnjava do impovnočih grebenov in strmih prepadoč, do Cima Manderioto, Cima undici in dodici, od katerih je ena bolj nepristopna kot druga in s katerih sovražnik obvladuje naše postojanke. Pri tem so tu sredi gorovja napravljene postojanke, kakor jih pač Avstrijci znajo delati, posebno še, če imajo za to leto dni časa.

Tu vojska ni več vojska v strelskih jarkih, preje bi zaslužila ime vojske v votlinah. Proti tem votlinam pa ne zmorejo ničesar tudi največji kalibri sveta, najlutejša obstreljevanja. Tu varujejo sovražnika umetne jame 30, 40, 50 metrov globoke, obdane z mogočnim skalovjem. Je-li mogoče pri takih postojankah rešiti vprašanje ofenzive? Menimo, da je to nad vse težavno in nobena evropska armada se doslej še ni upala rešiti takega vprašanja.

Avstrijci potrebujejo za svojo defenzivno taktiko le dvoje: votlino in strojno puško. Hujših ovir pa ne more najti niti pehota niti artiljerija. Ravno zato se na tej fronti pojavljajo pred nami najstrašnejše težkoče, težkoče, kakršnih doslej ni mogla premagati še nobena armada in nobena artiljerija. Pomembno je, da se bojujejo ob varujočem pogorju ob dolini Asse, vendar ljudstvo ne sme računati na uspehe. Upati smemo le, da vsak uspeh, ki ga doseže naša pehota, služi v to, da se zboljšajo naše postojanke. Ali vemo, kakšne vojne namene defenzivnega ali ofenzivnega značaja imajo Avstrijci in Nemci za drugo polovi-

co 1917? Ne. V tej negotovosti je pač najboljše, da zboljšamo svoje postojanke, da se zavarujemo proti možnosti napada.

Italijanski divizionar Areta je v zvezi s tirolski ofenzivo odstavljen. Njegove čete so izvedle veliki napad proti Cra Zebio, ki se je ponovno z najtežjimi izgubami zrušil pred našimi topovi. Poveljnika prve skupine alpinov, polkovnika Porte, so spodili. Poveljeval je na severnem krilu napada na Ortigaro, ki je končal s tem, da so se alpini v begu morali umakniti v svoje postojanke. Alpinski poveljnik Ragini, ki je ranjen, še ni odstavljen. Nadaljne odstavitve na tirolski fronti bodo najbrže še sledile radi v dno neenotnega vodstva, ki se seveda mora boriti z velikimi težavami glede na moštvo. Zgledu brigade Sassari, ki se je uprla, je, kakor pripovedujejo ujeti italijanski očitvidci, sledila brigada Ferrara v San Floriano. Brigada bi morala iti v izmenjavo na soške fronte, pa se je uprla, tako da so morali transport izsiliti z oklopnimi avtomobili, ki so spremljali prevoz. Proti tretji brigadi so morale nastopiti strojne puške; uporniki so nato ustrelili strojevodjo in ubili nekaj mož od strojnih pušk in so se pomirili še-le, ko se jim je zagotovilo, da bodo sli v rezervno.

Četam v prvi vrsti ne gre, kar se tiče preskrbe, preveč dobro; četam v zaledju, ki le dvakrat na teden vidijo meso, pa naravnost slabo. Poročila o ponovnih nemirih v Neaplju, kjer so pred kratkim ženske demonstracije s četami zatrli, ne dvigajo razpoloženja bojnih čet.

Cadornovo stališče je po neuspehih na soški in tirolski fronti resno omajano. Ujeti častniki trdijo, da se govori, da mu bodo prideli poseben svet in da bo Cadorna v tem slučaju izvajal posledice.

V zadnjih bojih so se posebno odlikovali tudi Slovenci. Na Campigoletti stoji lovski bataljon Štajercev-Slovencev železnega armadnega zbora. Ti moške so na dosedaj nerazvozlani način prestali na svoji mali strelni kopi 24urni bobneči ogenj, prenesli vse zamenjave in nove napade svežih naskakajočih čet. ko so streljali hladnokrvno, in niti potem niso odložili orožja, ko so bili naskakovani od šestkratne premoči sprejad, za hrbtom in od strani, torej ko so bili skoraj obkoljeni. Niso se držali, odrezani od vseh drugih, samo da je bila črta zopet vzpostavljena, marveč so pomagali s svojim vztrajanjem, vzpostaviti jo. Sodilo se je, da so že vsi izgubljeni, ali s svojo brezprimerno žilavostjo, ki je bila v resnici boj levov, so napravili mogoče to, kar se zdi nemogoče in vrhutega so bili to eni in isti, pred katerimi so krvaveli Mambretti-jevi bataljoni že prve dni. Stojimo trdno na višini 2089, to je Campigoletti in istotako trdno vzhodno od višine 2081. Za sedaj je pač Cima dieci za generala Mambrettija še zelo daleč.

Pred Gorico.

Vojni poročevalec Kirchlehner piše: Dva kilometra pred našo postojanko leži Gorica. Na sovražni strani se nič ne gane. Naši ljudje počivajo, le straže nepremično stoje ob linah in pazijo na ono stran. Gorico pokriva rujav dim, iz katerega moli razstreljeni grad, okrški cerkvenih zvonikov — cel je ostal le zvonik semeniške cerkve — in razvaline mnogih drugih stavb. V ozadju se mračno dviga podgorski žrtvenik. Naše baterije rjovejo in ob sipaju sovražnika z navskrižnim ognjem. Italijanska artiljerija nič ne zaostaja za našo in obstreljuje goro Sv. Marka, ki je že čisto gola. Dalje na levo onstran Soče se dviga sredi iz ravnine dvoglavni Fortin, ki istotako bljuje ogenj iz gorskih topov. Preko Soče se pno mnogoštevilni vojni mostovi, ki jih naši topovi redno razbijajo, tako da imajo Italijani vedno delo s temi zanje tako važnimi občili. Tačas vodi čez Sočo 15 mostov.

Naš voditelj nam je dodobra razkazal svojo postojanko. Videli smo novozgrajeni pas ovir, potne zveze do varnostnih oddelkov, opazovalne in obrambne naprave, skladišče ročnega orožja, kjer nas je naj-

bolj zanimal bojni kij — strašno orožje, ki že z lahkim udarcem podere sovražnika. Tam pred fronto je ležal še en mrtev Italijan — zadnja priča in žrtev nedavnih sovražnih navalov. Pokopati ga ni bilo mogoče, ker Italijani takoj streljali. Naši padli junaki že vsi mirno počivajo v lepo okrašenih grobovih.

Nolranja politika.

Cesar grofu Clam Martinicu.

Dunaj, 26. jun. (K. u.) Današnja »Wiener Zeitung« priobčuje naslednje cesarjevo lastnoročno pismo:

Ljubi grof Clam-Martinic!

Čeprav popolnoma vpoštevam razloge, ki so Vas sklonili k temu, da ste položili svojo odgovorno službo zopet v moje roke, sem se vendar zelo težko in z odkritim obžalovanjem odločil, ugoditi Vaši prošnji za odstop. Opuščam Vas milostno kot svojega ministrskega predsednika in se hvaležno spominjam Vaše nesebične in domoljubne požrtvovalnosti, s katero ste posvetili meni in državi v posebno težkih razmerah svojo dragoceno moč. Vaše plemenito mišljenje, Vaše goreče domoljubno čustvovanje in nič manj Vaše bogate skušnje in znanja so me svoječasno nagnila, da sem Vas poklical v kronski svet. Menil sem, da ne morem izročiti najvišjega državnega posla boljšim rokam. Obžalujem globoko in odkrito, da so politične razmere odtegnile sedaj meni in državi Vaše dragoceno sodelovanje. Bodite zagotovljeni mojega brezmejnega priznanja. In v zunanji znak tega svojega priznanja Vam podeljujem veliki križ reda sv. Štefana.

Laksenburg, 23. junija 1917.

Karel.

Odlikovanje Clam-Martinicevega kabineta.

Dunaj, 25. junija. Odstopivšim članom Clam-Martinicevega kabineta je podelil cesar sledeča odlikovanja: Ministr. predsednik grof Clam je dobil veliki križ reda sv. Štefana s posebnim zelo toplim lastnoročnim pismom in je imenovan za polkovnika. Dr. pl. Spitzmüller je dobil baronstvo, baron Handel, generalni polkovnik Georgi in pl. Forster so poklicani v gospoško zbornico. Dr. Baerenreither je dobil veliki križ Leopoldovega reda, Trnka in Hussarek Leopoldov red I. razreda, dr. Urban in dr. Schenk red železne krone I. razreda.

Grof Clam-Martinic polkovnik.

Dunaj, 25. junija. (K. u.) Cesar je imenoval bivšega min. predsed. grofa Clam-Martinica za polkovnika.

Clam Martinic generalni guverner Črne-gore.

Dunaj, 25. junija. »Neues Wiener Tagblatt« poroča, da bo imenovan bivši ministrski predsednik grof Clam Martinic za generalnega guvernerja Črne-gore s sedežem v Cetinju.

Kabinet Seidler zaprisežen.

Dunaj, 25. junija. (K. u.) Včeraj je zaprisežen cesar člane novega kabineta. Po prisegi je sprejel vladar vse člane kabineta v skupni avdienci. Dr. pl. Seidler in notranji minister grof Toggenburg sta bila sprejeta od cesarja v posebnih avdiencah. Popoldne je sprejel cesar v posebni avdienci med drugim tudi guvernerja pl. Letha.

Kabinet Seidler.

K listi Seidlerjevega kabineta je dostaviti, da bo vodil posle ministrstva za Galicijo, ki je bilo dosedaj v rokah dr. Bo-brzynskega, dvorni svetnik Twardowski.

Avstrijski ministrski svet.

Dunaj, 25. junija. (K. u.) Danes ob 4. uri popoldne je zboroval pod predsedstvom ministrskega predsednika dr. viteza pl. Seidlerja ministrski svet, ki je trajal dolgo časa.

Proračunski provizorij zagotovljen.

Za proračunski provizorij bodo glasovali Jugoslovani, Poljaki, Ukrajinci, Italijani, Rumuni, nemški krščanski socijalci in nemška nacionalna zveza. Proti samo Čehi in nemški socijalni demokrati. S tem je proračunski provizorij zagotovljen.

Tirolski krščansko-socijalni poslanci proti nemškemu bloku.

Dunaj, 25. junija. Pod predsedstvom poslanca Schraiffa se je vršilo včeraj posvetovanje kluba krščansko-socialnih poslancev Tirolske. Na predlog nemške nacionalne zveze glede bloka vseh nemško govorečih poslancev, je sklenil klub tirolskih krščanskih socialnih poslancev soglasno, da ne pristopi iz taktičnih in programatičnih razlogov k temu nemškemu bloku. Pač pa se je klub izrekel soglasno za skupno delo vseh državi zvestih Nemcev. O tem sklepu so bile nemške stranke že obveščene.

Poljsko kolo.

Dunaj, 25. junija. Predsedništvo Poljskega kola je imelo danes z ministrskim predsednikom dr. pl. Seidlerjem posvetovanje, kjer je podalo izjavo, da bo poljsko kolo glasovalo za proračunski provizorij in ne stavi tozadevno nobenih pogojev.

Poljaki pričakujejo, da bo vlada kmalu vpostavila normalne razmere v Galiciji. Parlamentarna komisija Poljskega kola je sklenila predlagati zborničnim strankam, da naj opuste pri drugem branju proračunskega odseka provizorija vsako debato.

Vojno-gospodarski odsek.

Dunaj, 25. junija. Vojno - gospodarski odsek je imel danes sejo. Predsednik odseka je naglašal veliko važnost razprav v odseku. Vsled tega bo potrebno, da bo zboroval odsek stalno tudi v poletnih mesecih. Predlagal je, naj se vrše posvetovanja na podlagi sledečih točk: 1. Poročilo o gospodarskih odredbah. 2. Poročilo o vojnem gospodarstvu v ožjem pomenu besede in tozadevna organizacija (Centrala, gospodarske zveze itd.). 3. Poročilo o vprašanju prehodnega gospodarstva, ki naj se razdeli na sledeče podtočke: a) organizacija prehodnega gospodarstva; b) ureditev prometa z inozemstvom; uvoz in izvoz, preskrba surovin, vprašanja brodarstva in splošnega prometa, valuta; c) socialno-politična vprašanja, demobilizacija, posredovanje za delo, ureditev zaslužka in dela na deželi, varstvo delavcev; č) obnovitev narodnega gospodarstva, pospeševanje industrije in obrti, pospeševanje kmetijstva (zadostna preskrba z umetnimi gnojili).

Predlogi načelnika odseka so bili sprejeti soglasno.

Poslanec dr. Krek je predlagal k točki 1 (vojno-gospodarske odredbe), naj se izvoli takoj poročevalec. Temu naj se naroči, da izdela svoje poročilo do srede. Predlog dr. Kreka je bil sprejet. Za poročevalca je bil izvoljen poslanec dr. Freissler. Na predlog poslanca dr. Ellenbogna se sestavi poseben pododsek z naročilom, naj izdela do srede predloge o referatu k točki 3 (prehodno gospodarstvo).

Prihodnja seja v sredo po zasedanju zbornice.

Gospoška zbornica.

Dunaj, 25. junija (Kor. ur.) Gospoška zbornica bo imela svojo prihodnjo sejo v četrtek ob 3. uri popoldne.

Kedo bo novi ban?

Budimpešta, 25. junija. Kandidat za bana in ministra za Hrvaško sta Anton pl. Mihalović, oziroma dr. Karel Unkelhäuser. Na brzojavni poziv sta prispela na Dunaj, kjer ju bo cesar sprejel v avdienci.

Szapary guverner na Reki.

Budimpešta, 25. junija. Čuje se, da postane guverner na Reki grof Ladislav Szapary. Szapary je bil že svoječasno reški guverner.

Ali prično Rusi z ofenzivo?

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 25. junija. Uradno: Na več točkah so živahno streljali s topovi.

V odseku od Narajovke do Zborova sovražnik zopet močnejše strelja, na nekaterih mestih po načrtu njegov trajen ogenj. Severnovzhodno Brzezanov smo sestrelili sovražni pritrjeni zrakoplov.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 25. junija. Veliki glavni stan: Besen ogenj ob Zgornji Strypi in med Zloto Lipo in Narajovko. Naše naskakovne čete so privedle tam nekaj ujetnikov iz ruskih jarkov. V Karpatih so postali spopadi severno Kirlibabe živahnejši.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Demonstracije v Petrogradu.

Iz Petrograda poročajo o velikih demonstracijah proti sklepu za ofenzivo. Delavstvo grozi v slučaju ofenzive s splošno stavko in je nabilo po mestu lepake: »Pozivamo vojake in delavce, naj korakajo po cestah in kličejo: »Proč z dumo! Proč z desetimi meščanskimi ministri! Proč z vojsko! Kruha zahtevamo! Zahtevamo mir! Svobodo hočemo!« Vsled teh dogodkov je zapovedala začasna vlada nabiti na hišah glavnega mesta oklice, s katerimi svari občinstvo.

Na mnogih progah je izbruhnila stavka železničarjev in je promet ustavljen.

Vojno stanje v Rusiji.

Curih, 25. junija. »Corriere della sera« javlja iz Petrograda: Vojnega stanja niso razglasili le v Petrogradu, marveč tudi v gubernijah Moskva, Kaluga in Jaroslav. V Petrograd je prišlo z bojišča 20 tisoč vojakov, da bodo vzdrževali red. Za promet z inozemstvom so zopet uvedli cenzuro.

Aretacije angleških in francoskih častnikov v Rusiji.

Stockholm, 24. junija. Angleški poslanik je pri časni vladi protestiral radi aretacije 4 angleških častnikov v Petrogradu in 14 angleških častnikov v Arhangelsku. V Arhangelsku navzoče angleške častnike je povodom zadnjih nemirov aretiral delavski in vojaški svet v Arhangel-

skem, ker so streljali na ruske delavce in vojake. V Petrogradu zaprti Angleže so aretirali, ker so hujskali proti delavskemu in vojaškemu svetu. V Tuli je delavski in vojaški svet zaprl dva francoska inštrukcijska častnika.

Rusko posojilo svobode.

Petrograd, 25. junija. (K. u.) Agentura: Posojila svobode je že podpisane skoraj poldrug tisoč milijonov.

Ruski vojni minister zopet govoril.

Petrograd, 23. (K. u.) Agentura: Na shodu delavskih in vojaških svetovalcev cele Rusije je izvajal vojni minister Kerenskij o vojnih smotrih Rusija zasleduje neodvisno mednarodno politiko. Vlada je ruskim četam odločno prepovedala, da bi se izkrcale v Atenah in da bi se udeleževale kršenja grške ustave. Dokler bom na čemilu, ne bom trpel, da bi razpadala armada, ki mora biti močna. Ne bom trpel, da bi nas ogrožal princ Leopold Bavarski s svojimi divizijami in svojimi težkimi topovi. Z ozirom na Finsko in na ukrajinsko vprašanje je Kerenskij izdal navduševalen oklic demokraciji teh dežel, naj v boju za skupne smotre in za skupno svobodo ne rušijo sloge. Glede na Armenijo je rekel minister, da se ta dežela ne sme izprazniti, ker bi postala sicer plen Kurdov in Turkov.

Zasužnjena Grška.

Iz Aten se poroča, da so v mesto vkrakele čete sporazuma. Severna Grška je torej od sporazuma popolnoma zasedena.

Novi grški kralj bo bival poleti v palači svojega mlajšega brata blizu Aten. Predno ne bo položaj jasen, ga nič ne veseli, da bi zasedel prestol.

»Secolo« javlja iz Aten 22. t. m.: Ker Zaimisevo ministrstvo noče sklicati zbornice mesca junija, pričakujejo, da bo odstopil in da bo prevzel ministrsko predsedstvo Venizelos.

Na morju.

Podmorski čolni potopili v vojski 8.638.500 ton prostora trgovinskih in 892.465 ton bojnih ladij.

Berlin, 25. junija. Uradno:

Če se ušteva plen naših podmorskih čolnov meseca majnika, o katerem se je poročalo, je vsled vojnih ukrepov osrednjih velesil potopljenih sovražnih in nevtralnih ladij 8.638.500 ton, to je skoraj 60 od 10 bruto vpisanih ton več, kolikor jih je štela nemška trgovinska mornarica, ko je izbruhnila vojska.

V istem času je bilo potopljenih 157 angleških vojnih ladij, ki so obsegale 632.900 ton; skupno pa 255 sovražnih enot z 892.465 tonami. Ta izguba odgovarja približno stanju vojne mornarice, ko se je pričela vojska.

Novi uspehi podmorskih čolnov.

Berlin, 26. junija. Uradno:

Naši sredozemski podmorski čolni so zopet potopili 10 parnikov in 9 jadrnic ki so obsegali skupno 28.500 ton.

Berlin, 26. junija. Uradno:

Novi uspehi podmorskih čolnov na Atlantskem oceanu, v angleškem Kanalu in na severnem morju: 24.000 ton.

Načelnik admiralnega štaba mornarice.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 25. junija. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta Bavarskega.

V odseku peščenin in med Ysero in Lyso je bil včeraj popoldne boj živahnejši. Trajal je v noč. Od kanala La Bassée do južnega brega Scarpe je bilo bojevanje ravnatoko živahnejše kakor v prejšnjih dneh. Predpoldne so se izjalovili angleški sunki severno potoka Souchez in vzhodno ceste Izlesa v Arras. Zvečer je ponovil sovražnik svoje napade na obeh bregovih Souchez. Tudi to pot smo ga odbili. Skoraj istočasno so naskočile močne angleške sile pri Hulluchu naše postojanke. S posameznimi oddelki so poizkušali Angleži brezuspešno tudi na več drugih mestih med morjem in Sommo prodrati v naše zakepe.

Vojna skupina nemškega cesarjeviča.

Francozi so napadli dvakrat pri Vauxillonu bojne črte, ki smo jih nedavno pridobili in obdržali. Oba napada sta ostala brezuspešna. Napadalne čete, ki so prodirale preko prostega polja, so imele v našem ognju velike izgube. Topniški ogenj je bil poleg tega odseka živahen tudi pri Aillesu, vzhodno Craonne, zahodno Suippe, pri Ripontu in na levem bregu Mose.

Vojna skupina vojvoda Alberta Virtemberžana. Važnejših vojnih dogodkov ni bilo.

Včeraj smo sestrelili 8 sovražnih letal in tri privezane balone.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Premestitev angleške vlade iz Londona.

Amsterdam, 25. junija. »Daily News« poročajo: Angleški vladni krogi nameravajo premestiti sedež vlade iz Londona v neko drugo mesto na Angleškem, ker radi nevarnosti nemških zračnih napadov v Longonu ni več varno.

Poljaki.

Poljaki na Poznanjskem dobe poduk krščanskega nauka v poljskem jeziku.

Berlin, 25. junija. (K. u.) »Norddeutsche Algem. Ztg.« poroča, da je izdal minister za božjočastje odredbo, vsled katere se vpelje v šole na Poznanjskem kot učni jezik za krščanski nauk zopet poljščina.

Na južnem Balkanu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 25. junija. Veliki glavni stan: Ob jezeru Doiran in v ravnini Strume so se vršili številni spopadi angleških poizvedovalnih čet z bolgarskimi predstražami.

Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Srbska zarota za oligarhijo v Srbiji.

Vojaška srbska apelacijsko sodišče v Solunu se bo v kratkem bavilo z zaroto, katere člani so znani pod imenom »Črna roka«. V prvi instanci so bili zarotniki že obsojeni. Nameravali so sedanji politični režim Srbije popolnoma prevrniti; pod pretvezo, da Srbija še ni zrela za svobodo, katere sedaj uživa, hočejo ustanoviti oligarhijo. Eden izmed enajstih zarotnikov je bil ušel, a so ga zopet ujeli. V prvi instanci je bilo 9 zarotnikov obsojenih na smrt, dva — vpokojeni general Popović in Bošnjak Mohamed Dašić — pa na 15letno ječo.

Amerika.

100.000 Američanov na francoskem bojišču.

Rotterdam, 25. junija. »Nieuwe Rotterdamse Courant« javlja iz Newyorka, da odrine v kratkem 100.000 ameriških vojakov na Francoško. Čete bodo redno izpopolnjevali. Ameriška vlada je istočasno odredila, naj odpotuje 1000 zdravnikov in sanitetnih vojakov na Francoško in na Angleško.

Ameriško zračno brodogrje bo štelo 25.000 letalcev.

Amsterdam, 25. junija. »Evening Post« javlja: Ameriški narodno-obrambni svet je sklenil, da naj zgrade letala za 25.000 letalcev.

Razna poročila.

Zakaj delajo Angleži na četrto zimsko vojsko.

Berlin, 25. junija. »Nieuwe Courant« piše: Zdaj, ko se pričinja polletje, se nahaja v Franciji tista nemška bojna črta, katero Francozi tako sovražijo, še vedno tam, kjer se je bila zagrizla koncem jeseni leta 1914. Angleži in Francozi pravijo, da so letošnje leto zasledovali vojni smoter ga držati nemške čete na zahodu, da varujejo Ruse pred nemškim pritiskom. Taki požrtvovalnosti Angležev ne moremo verovati. Pravi namen ofenzive sporazuma je bil marveč, da bi prebili nemško zahodno bojno črto. — Ker kljub vsim naporom sporazum sam ni mogel nič opraviti z Nemčijo, pričakuje vse od pomoči Amerike. Za to in le za to bo morala nevtralna Evropa prestat četrto vojsko pozimi z vso svojo bedo.

Italijanski socialisti v Stockholmu.

Kakor poroča tržaški socialnodemokratski voditelj in poslanec Pittoni iz Stockholma, ni med socialisti iz Italije nobenega zastopnika oficijelne socialnodemokratske stranke. Raimondo je reformist, Lerda je bil svoj čas izstopil iz stranke, ker se ni hotel udati strankinemu sklepu glede nezdržljivosti proustodarskega članstva in socialnodemokratskega sodruštva, Labriola je neodvisen socialist, Cappa je republikanec, ki sploh nikdar ni bil v stranki. Vsi skupaj so intervencionisti in ne pripadajo nobeni skupini internacionalne, ki so bile povabljeni na konferenco. — Labriola je izjavil poročevalcu lista »Aftonbladet«, da se z nemškimi in avstrijskimi socialisti sploh ne izplača razpravljati o miru, ker se strinjajo s svojimi vladami. Mir brez aneksij in odškodnine je z ozirom na Alzacijo-Loreno in Trident nemogoč. Sicer je pa gotovo, da bo Nemčija v šestih mesecih zdrobljena; Amerika pošlje 2 milijona vojakov, Rusija bo pa tudi s podvojeno močjo posegla v boj.

Posvet sporazuma.

Genf, 25. junija. »Petit Journal« javlja iz Petrograda: Zunanji minister Tereščenko naznanja, da bo zboroval posvet držav v sporazumu 16. julija. Razpravljali bodo o diplomatskih in o mirovnih smotrih.

Italijani proti msgr. Gerlachu.

Berlin, 25. julija. »Berliner Tageblatt« poroča iz Lugana: V sodni razpravi proti monsignoru Gerlachu, katerega so obdolžili po znanih metodah zarote proti vernosti italijanske države, so zdaj obsodili monsignora Gerlacha in contumaciam v dosmrtni zapor; vse druge obtožence pa deloma na smrt, deloma v dolgotrajni zapor.

Dnevne novice.

+ **Ne more, pa ne more . . .** Vsi smo se več ali manj naučili v stiski svetovne vojske. Polemika v časopisu, kolikor je je še ostalo, je bolj stvarna in mila, nasprotstva so se ublažila. Med tistimi, ki se hočejo po stari maniri bosti in pretekati, ki mislijo, da si bodo z neprestanim ščipanjem pomagali, je list »Učiteljski Tovariš«. Neprestano sicer moleduje za zvišanje plač, toži in bevška, zraven pa — če le more — vščipne katerega izmed teh, ki režejo učiteljski kruh. — Ljubi Tovariševci naj bi vsaj zdaj nastopali lojalno in dostojno, ko nas tare huda šiba svetovne vojske, saj vendar vedo, da se izlepa veliko več opravi, kot izgreda. Če prosiš, ali zahtevaš, boš vendar več dosegel, kot če zbadaš ali zaničuješ tistega, ki odločuje o tvoji gmotni usodi. — Poleg tega pa indirektno smešnje šolskih oblasti in drugih stanov, kakor si je to dovolil neki »Slamoštev« v podlistku zadnje številke, takih stvari smo se pa — tako smo sodili — vendarle otreli v slogi, ki nam jo je donesla svetovna vojska. Toda motili smo se! Tako prostaško šaro prinaša list »Učiteljski Tovariš« v isti sapi, ko se sam zgraža nad stvarno kritiko »Dom in Sveta«, v kateri je nekdo, — recimo neprimerno — za primeru rabil besedico »solmašterski« . . . Vojska je kruta učiteljica, a so ljudje, ki se ne dajo ne krotiti, ne poboljšati. — Naši gg. cenzorji so včasih zelo strogi, naj bi ne prezrli tudi ne raznih »Slamoštevov« in njih konfuznih proizvodov.

+ **Odlikovanja.** Najvišje pohvalno priznanje z meči je dobil sanitetni poročnik 3. polka tir. ces. lovcev Vinko Zalokar. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil rač. podčastnik 28. polj. havb. p. Emil Lajovic. — Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil poddesetnik 17. pp. Ivan Primožič. — Odlikovan je bil znova narednik brzojavnega polka Franc Zupan, sedaj z železnim zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje. — Z bronasto kolajno hrabrosti je bil odlikovan od cesarjevičevega polka št. 17 pešec Alojz Bojc iz Dolenje vasi, sedaj dodeljen brzojavnemu polku. — Bronasto hrabrostno svetinjo je dobil učiteljski Ferdo Wigele, kadet-aspirant pri gor. strel. p. št. 2 na soškem bojišču.

Odlikovanja pri 17. pešpolku. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste so dobili: enol. prost. kadetna aspiranta Lesnič Fr. in dr. Megušar Josip in enol. prost. desetnik Bregar Milan. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: poročnika Jalen Vincenc in Bajc Peter, enol. prost. kadetni aspirant Maček Josip, enol. prost. četov. Štrubelj Peter, desetniki Detela Pavel, Mekovič Josip, Molk Ivan in poddesetnik Juvančič Anton.

Odlikovanja pri 87. pešpolku. V drugič je dobil srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste desetnik Kokol Martin. — Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste so dobili: praporščaka Hejzlar Zdenko in Voglar Franc; četovodja Robič Stefan; tit. četovodja Steničnik Jurij; desetnika Feldin Ignacij in Kralj Anton; tit. desetnik Omerza Franc; poddesetnik Slatič Tomaž; pešci Tajner Franc, Slavič Franc in Cetina Jakob. — V drugič je dobil srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste štabni narednik Kovačič Ivan. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: tit. narednik Stanur Miran, četovodji Sagadin Josip in Rakuša Alojzij, kadetni aspirant Graf Leopold; enol. prost. desetnika Šrobar Edvard in Urbas Franc; desetnik Ošlak Anton; tit. desetnika Vizjak Pavel in Sveglič Marka; poddesetniki Nedog Rudolf, Igljič Edvard, Veller Jakob, Buchmüller Franc in Fidersek Anton; tit. poddesetnika Cimpersek Alojzij in Bili Ernest; pešci Furlan Dominik, Vreča Simon, Pravišek Jurij, Friedrich Franc, Jakin Fr., Bošer Franc, Senčnik Jurij, Reigel Alojzij, Svenšek Franc, Senič Martin, Slabe Franc, Ojsteršek Karel, Petrovič Jakob, Rebernik Simon, Ranca Ivan, Medved Lovrenc, Mlakar Franc, Markovič Ivan, Kunstek Florijan, Kožuh Lovrenc, Košič Franc, Jošt Avgust, Jan Josip, Galun Ivan, Dujmovič Mihael, Divjak Ivan, Trop Ivan, Vojsk Simon, Vidovič Josip, Baldušer Jakob, Matjašič Josip, Frislau Josip, Senica Josip, Sušin Rajmund, Tratensek Anton, Šostarič Anton, Požek Karel, Ivančič

Vinzenz, Götz Bruno, Bevc Mihael, Čretnik Bernard, Zerjav Martin in Fiegl Franc.

+ **Slava našim junakom!** Domači gorski strelski polk je povodom 10. soške bitke prejel sledeča odlikovanja: Srebrno svetinjo prve vrste so dobili: Četovodja Dolinar Pavel, deset. Grandovski Adalbert in Pavšič Jože; srebrno svetinjo druge vrste je v drugič dobil poddesetnik Marlin Jožef; srebrno svetinjo druge vrste so dobili: poddeset. Marjela Franc, strelci Smole Alojz, Uršič Pavel, Brezovar Anton in častniški sluga Dežman Tonček; bronasto svetinjo so dobili: desetnik Peterl Blaž, strelca Marko Franz in Cerkovnik Andrej. Vsi so od 2. voda, 6. stotnije domačega gorskega strelskega polka št. 2.

— **Podelitev viteštva.** Njegovo Veličanstvo cesar je podelil sekcijiskemu šefu v ministrskem predsedstvu dr. Ivanu Zolgerju viteštvo.

— **Iz italijanskega vojnega ujetništva** so se vrnili dne 14. t. m. sledeči invalidi: inf. Anton Bakar, 87. pp.; inf. 4. dom. pp. Anton Blokar, prideljen 97. pp.; inf. Alojzij Srebotnik, 4. dom. pp.; inf. Anton Tomišič, 87. pp.; inf. Josip Zagoričnik, 87. pp.; inf. Rudolf Zajc, 17. pp.

Zagrebski dnevniki se s 1. julijem zopet podraže. Vsaka številka bo dražja za 2 vinarja.

— **Vojna mornarica.** Fregatni poročnik Albert Garzarolli pl. Thurnlackh je dobil Najvišje pohvalno priznanje z meči. — Gojenci mornariške akademije Karel pl. Levičnik, Zdenko Papež in Rudolf Praxmarer so bili imenovani za pomorske aspirante.

— **Duhovniška vest.** Č. g. Maks Ašič, provizor pri Spodnji Sv. Kungoti, je prestavljen za prvega kaplana k Sv. Petru v Radgoni. — Č. g. Franc Toplak, kaplan v Središču, je prestavljen v Št. Ilj pod Turjakom.

Iz italijanskega ujetništva se oglašajo: Alojzij Bizjak, Kamnje pri Vipavi; Alojzij Stantič, Gorjansko; Ludovik Rakoše, Prečna; Ivan Semenič, Št. Vid pri Vipavi; Ivan Praček, Dolgepoljane pri Vipavi; Alojzij Cvelbar, Kostanjevica; Jožef Kušar, Vrhnika; Matija Jarec, Mige, Koroško — vsi 4. dom. pp.

Slovensko Planinsko društvo naznanja, da se bo Frischaufov Dom na Okrešlju otvoril dne 29. junija. Dobili se bodo ajdovi žganci, ob nedeljah tudi po možnosti kruh, klobase z zeljem, jajca, vino, čaj, kava in mleko.

— **Drevo je ubilo** v državnem gozdu Lapuše pri Idriji 60letnega delavca Antona Šajn iz Dolenje Otlice.

— **Črešnje povzročile smrt.** 13letni hlapec Fran Pokorn v Zgor. Bitnju se je tako najedel črešnji, da so ga drugo jutro našli mrtvega v hlevu.

— **Samoumor.** Obesila se je 46letna samska, nekoliko slaboumna Marija Remš v Podlipovici, občina Kolovrat.

— **Nesreča s koso.** Ko je nesel Franc Orehek, 13 let stari posestnikov sin iz Žej št. 6, obč. Moste v kamniškem okraju, po nekkih stopnicah koso, mu je izpodrsnilo, vsled česar je padel nanjo, ki mu je na mah odrezala levo roko v zapestju.

— **Razpisano** je poštnega ekspedienta mesto v Sv. Petru v Šumi (III/4), pavšal 378 K; prošnje je vložiti v teku dveh tednov ter enako mesto v Dragatušu (3/4), pavšal 378 K; prošnje je vložiti v treh tednih.

Ljubljanske novice.

Ij Potne legitimacije v novomeški okraj. C. kr. policijsko ravnateljstvo poroča, da odslej ni več treba vlagati pismenih prošenj za potne legitimacije v kraje novomeškega okraja.

Ij Nagla smrt. Včeraj popoldne se je odpravila po opravih 62letna gospa Josipina Skremova, soproga umirovljenega davčnega upravitelja, stanujoča na Bregu 20. Ze par dni prej ji ni bilo nič kaj dobro, med potjo pa ji postane nenadoma slabo, da je le s težavo dospela do stanovanja neke v Gosposki ulici 17 stanujoče znane rodbine. Spravili so jo na divan, kjer je kmalu nato umrla, zadeta od kapi. Naše sožalje!

Ij Imenovanje. Načelnik glavnega kolodvora v Ljubljani gospod Avgust Ludvik je imenovan nadzornikom.

Ij Pohvala. Polkovni zdravnik 27. črnovoj. okraj. pov. dr. Demeter vitez Bleiweis-Trsteniški, zdravstveni nadzornik v Ljubljani, je bil za svoje delovanje kot vojaški zdravnik pohvaljen od domobranskega ministrstva potom dekreta.

— **V pokoj je stopil** ravnatelj državne realne v Ljubljani dr. R. Junowicz in bil tem povodom odlikovan z oficirskim križem Franc Josipovega reda.

Ij Oddaja cenejšega mesa na ru-deče izkaznice. V sredo, dne 27. junija se bo oddajalo goveje meso po 2 kroni kg na vse rudeče izkaznice ubožne prehrane iz aprovizacijskega skladišča v cerkvi sv. Jožefa. Določa se naslednji red: Od 1 do 2 ure popoldne pridejo na vrsto one rudeče izkaznice, ki so za znanovane z veliko črko A. Nadalje pridejo na vrsto ostale rudeče izkaznice od 2 do pol 3 ure št. 1 do 200, od pol 3 do 3 ure št. 201 do 400, od 3 do pol 4 ure št. 401 do 600, od pol 4 do 4 ure št. 601 do 800, od 4 do pol 5 ure št. 801 do 1000, od pol 5 do 5 ure št. 1001 do konca. Se enkrat se vse one opozarja, ki imajo rudeče izkaznice z veliko črko A in naj bo izkaznica označena s to ali ono številko, da pridejo pri oddaji mesa na vrsto od 1 do 2 ure. Vsaka stranka mora prinesiti s seboj mesno karto. Pripraviti je drobiž.

Ij Oddaja cenejšega mesa za uradniške skupine. V sredo, dne 27. junija se bo iz aprovizacijskega skladišča v cerkvi sv. Jožefa oddajalo za vse uradniške skupine goveje meso po znižani ceni. Določa se naslednji red: Od pol 6 do 6 ure pride na vrsto prva skupina s št. 1 do 200, od 6 do pol 7 ure prva skupina s št. 201 do konca, od pol 7 do 7 ure vse št. druge skupine, od 7 do pol 8 ure vse št. tretje skupine, od pol 8 do 8 ure vse številke četrte skupine. Prinesiti je s seboj mesne nakaznice. Pripraviti je drobiž.

Ij Prodaja moka na izkaznice št. 3. Na izkaznice št. 3 se dobi moko pri g. Čizmanovi, Pred Škofljo št. 17.

Ij Nakazilo moka trgovcem. Trgovcem se bo nakazovala moka v sredo dne 27. junija 1917 ob 9. uri v mestni posvečovalnici.

Gospodarske beležke.

Važno za naše Gorenjce. Vojaške oblasti so odredile, da je vojake, služeče planšarsko osebje, izvzemši ono, ki stoji na fronti, poslati k nadomestnim formacijam, od tam pa na dopust in ga oprostiti, v kolikor je to osebje potrebno za planinsko pašo živine. Formacije v zaledju so dobile ukaz, da planšarje, če to služba dopušča in če se za njih vložijo oprostilna prošnja, odpuste domov.

— **Nakupovanje jajec** je na Štajerskem zopet prosto in je prisilna oddaja odpravljena. Morda to tudi pri nas ne bi bilo slabo, ker se tem potom magistratu itak ne dobavlja toliko jajec, kot bi bilo želeli, ker blago v krajih, ki morajo oddati v Ljubljano, itak vojaštvo za dražji denar skoro vse pokupi.

— **Vsled suše** so nekateri sadeži na Štajerskem popolnoma uničeni, zato se priporoča, njive, ki bi vsled tega imele ostati prazne, obsejati z ajdo, repo in peso ter korenjem. To je vse lepo, ampak zdi se nam, da bo povsod semena primanjkovala. Tudi na Kranjskem zlasti krompir v nekaterih krajih niti iz zemlje ni prišel. Deloma so bili kmetje v stanu posaditi ga na novo, a zato pa so sami brez jedilnega krompirja. Tudi fižol je v nekaterih krajih precej trpel vsled slane, v drugih pa je bil popolnoma uničen. Morda so mogli posamezniki izpadek še nadomestiti, vendar se nam usiljuje misel, da so imeli zlasti tam premalo semenskega fižola, kjer je bila škoda najhujša. Na eventualnosti so oblasti premalo računale, ker se je predvsem fižol odločno preveč v živo pobiral.

Državno zavarovanje otrok uvedejo na Bavarskem; bavarska vlada bo dotično predlogo še to jesen izročila deželnemu zboru.

Avtomobilski tovorni promet je uveden v Italiji za tako blago, ki se hitro vsled vročine pokvari.

Zaradi pomanjkanja premoža omejujejo porabo elektrike za razsvetljavo tudi v Petrogradu. Gledališča začenjajo s predstavami ob 7. uri in končavajo najpozneje ob 11. uri zvečer.

Primorske novice.

Begunci iz Vojsčice, raztreseni po raznih krajih Avstrije, so gotovo radovedni, kaj je napravila vojska z njihovimi domovi in s poljem. Deloma vam morem ugoditi, dragi Vojsčičani, s tem, kar mi je povedal vojak Anton Masten, ki je bil doma dne 18. maja in vse pregledal hišo do hiše. Fotografija vasi bi ne bila nič kaj prijetna. V dolenji vasi so vse hiše brez strehe, na gorenji vasi so še tri hiše s streho: Dučeva, Jurenava in Valkova. Šola je še cela. Streha na cerkvi je vsa preluknjana; zidovi cerkve zrahljani in pokvarjeni. V »kaplaniji« je še nepokvarjena okrogla soba, drugo je porušeno. Drugod ni v vasi nobene strehe. Zidovi so povečini pokoncu. Iz hiš je izginil popolnoma ves les: vrata, okna, podovi, tramovi itd. Polje in travnike so granate dobro razkopale, in to je šlo brez pijače. Trte so od žalosti polegle, ker nimašo svojih pridnih gojiteljev; brez

teh pa tudi terana ne bo. Vse opustošenje se bo dalo z božjo pomočjo in vašo pridnostjo polagoma popraviti. Bog daj vašemu skrbnemu g. vikarju in vam vsem, kjerkoli ste, zdravje in srečno vrnitev, da bi se zopet v »tabru« videli. Pozdrav! — Val. Pirec.

Umrl je v Pulju cesarski svetnik, davčni nadupravitelj Karel Favetti, ravnatelj kreditnega in ekskomptnega društva v Pulju. Bil je zaveden Slovenec, doma z Goriškega.

Zupanstva goriških evakuiranih občin pozivljajo vse one stranke, ki so vložile prošnje za podporo, ali za povišanje pri dežel. komisiji za preživljanje v Ljubljani, pa nimajo še rešitve v rokah, naj to čimprej naznanijo svojemu županstvu, katero potem sestavi seznam in ga predloži tozadevni komisiji v svrhu rešitve. V lažji pregled naj se sporočilo doda čas in urad, po katerem je bila vložena prošnja.

Za finančnega svetnika v področju primorskega finančnega ravnateljstva je imenovan finančni tajnik v Mariboru dr. Ferdinand Oplustil.

Naši dijaki v laškem ujetništvu. Iz laškega ujetništva je zopet pisal dijak Simičič Teofil. Nahaja se v internatu v Brivio, prov. Como, ter piše, da njemu in sošolcu Šucu gre prav dobro v šoli. Šolsko leto sklencejo 24. t. m. Iz Brivia mi piše tudi dijak Mlekuž Božidar, ki pa ni v internatu. Piše: Tukaj se nam godi kakor Odi-seju, ko se je vrnil domov in so ga svatje zaničevali. Tukaj je tudi šestosolec A. Šuc (brat zgornjega), ki se v bližnjem mestecu utesa z bistroumno laško mladino v nekem zavodu. Edina naša tolažba je še misel, da bo dom, kateremu smo ostali zvesti, maščeval krivice, storjene nam. V upanju, da se kmalu vneje normalne razmere, pričakujemo odrešenja. Simičič toži, da nima slovenskega čtiva.

— **Pogrošani.** Andrej Pateneli, k. u. k. Inf. Rgt. 107, 5/97 M. G. Komp., . . .

. . . išče svojo ženo Marijo z otroci: Alojzijem, Janezom, Jožefom in Olgo, ki so stanovali pred italijansko vojno v Kostanjevici št. 64 pri Gorici in bili nato internirani. — Patrolovodja Mihael Šterliko, k. u. k. Rekonval. Abt. B. H. Nr. 2, Barake Nr. 1, Lebring Štajersko, prosi za naclov dušnega pastirja iz Gabrovice pri Komnu č. g. Ivana Vuga. — Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta 38/L, išče Matijo Gorianca, roj. l. 1861, v Desklah; v Gorici je tržil s premožem, ul. Formica št. 16. V septembru 1916 je bil v Ajdovščini.

Tržaški tatovi na lovu za krušnimi izkaznicami. Minolo noč so vlomili tatovi v prostore tržaške krušne komisije v ulici aSt. Giorgio in vse preobrnilo za krušnimi izkaznicami. Toda oditi so morali praznih rok, ker po prvi tatvini krušnih kart te komisije ne puščajo več izkaznic v uradu, marveč jih spravljajo na varnejšem mestu.

Delavčeva usoda. Te dni so potegnili iz morja v Barkovljah pri Trstu moško truplo brez desne roke. Marija Pohlsteimer, stanujoča v ul. S. Francesco d'Assisi, je spoznala v utopljenca svojega podnajemnika 34letnega Štefana Antonelli, ki je bil brez sledu izginil že dne 16. maja letos. Pokojnik je bil izvrsten mehanik, a ko je po nesreči izgubil na delu desno roko, je živel zelo revno, ker ni imel drugih dohodkov, nego kar si je mogel zaslužiti s popraviljem šivalnih strojev. Po vsej priliki ga je lakota poglala v smrt.

Narodite „Slovenca.“

Pri bolečinah vsled prehlajenja, starih raneh itd. se pomire žlici s Fellerjevimi bol. Injšajecim čistilnim esencnim fluidom z zn. Elsa-fluid. 12 steklenic pošlje franco za 7 K 32 vin. lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa trg št. 134 (Hrvatsko). Moral bi biti vedno pri hiši. Mnogo nad stotisoč zahvalnic.

Na prodaj sta dve skoro popolnoma novi dvovprežni usnjati

konjski opravi

prva priprostejša, druga jako fina. — Natančnejša pojasnila daje g. Jože Rozman, Gradišče 13.

Kostanjev les

od 1 m dolgoti, 10 cm debelosti naprej, v deblih in polenih

kupi po najvišji ceni tvrdka

J. Pogačnik, 2407

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13.

Zahvala.

Za izraze sočutja povodom boleznin in smrti naše blage, dobre matere, oziroma babice in stare matere, gospe

Uršule Hočevar

izrekamo vsem svojo najiskrenejšo zahvalo!

Bled—Ljubljana—Krško.

Rodbine Hočevarjeve.

1560

Službe išče

knjigovodja in organist

star 30 let, oženjen, vojskinec prost, pri posojilnici v kakem večjem kraju na Kranjskem ali Štajerskem, zmožen bilanciranja in vseh v to stroko spadajočih del z 8letno prakso in z dobrimi spricvali. Poleg tega bi prevzel tudi službo občinskega tajnika. Absolviral „Orglarsko šolo“ in „Glasbeno matično“ v Ljubljani in je zmožen poučevati pevsko društvo ter godbo na pihala in lok. — Pridružen na upravo „Slovenca“ pod šifro: Marljiv 1567.

JAVNA ZAHVALA.

Slavnemu vodstvu šestrazredne ljudske šole na Viču.

Za prireditev žalne sv. maše, ki se je brala danes zjutraj ob 8. uri v župni cerkvi sv. Antona na Viču za dušni blagor mojega pred sovražnikom padlega sina, c. in kr. praporščaka **Emila Žana** ob udeležbi častitega učiteljskega zbora in šolske mladine, prejmite Vi, kakor tudi slavni učiteljski zbor ter prečastiti gospodje o. o. frančiškani tem potom mojo najudanejšo zahvalo.

Naj Vam Gospod vojnih trum ta najlepši dokaz ljubavi in kolegijskosti v obilni meri poplača, duši padlega junaka pa naj bo milostljiv sodnik!

V Ljubljani, dne 26. junija 1917.

Zalosti potrli oče
Fran Žan
z rodbino.

Hiša

z vrtom v Ljubljani, na prometni cesti, urejena za več trgovin, se pod ugodnimi pogoji **takoj proda**. Pojasnila pri upravi lista pod 1529. — (Znamka za odgovor.)

Dobri brivski in lasestrižni aparati

Ia britev iz srebro-jekla K 350, 4, 5; varnostni brivski aparati, poniklani K 3, 5, zn. »Perlekte« s 6 rezili K 16, 20; dvo ez. rez. rezila tuca K 5, 6. Ia lasestrižni aparati K 11, 12. Zamena dovoljena ali denar nazaj. Pošilja po povzetju ali predplačilu c. in kr. dvorni založnik **JAN. KONRAD**, izvozna tvrdka, Brück št. 1755, Češko. 112

St. 9318.

Razglas.

Dobava drv.

Mestna občina ljubljanska kupi do 3000 vagonov že posekanih suhih trdih in mehkih drv ter pozivlje dobavitelje, da stavijo čim hitreje mestnemu županstvu v Ljubljani svoje ponudbe z navedbo količine in cene.

Eventualno (če se posreči dobiti vojake-sekače in voznike) se reflektuje tudi na drva, katera bi bilo šele posekati, toda le v ugodni legi, ako mogoče v okoliših ljubljanskega, kamniškega, litijskega in kočevskega okrajnega glavarstva.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 22. junija 1917.

1565

Srbačico, potenje, solnčarico, hraste, izpuščaje, kožne bolezni, stare rane odpravi hitro in sigurno

Jančarsko mazilo.

Ne umazaj in ne daj. Mali lonček 3 K, veliki lonček 5 K, črtni lonček 9 K z navodilom. K temu spadajoče Jančarsko mila 4 K. — Izdajo G. r. Sándor, lekarnar, Nagy Körös št. 31.

Odda se 2 1/2 leta stari

fantiček

za svojega. — Naslov pove uprava „Slovenca“ pod št. 1569 (ako znamka za odgovor).

Ovčji sir,

polnomasten (vollfett) v sodčkih po 30–50 kg,

malinov sok

ter suhe češplje pošilja I. Gigović, Sisak, trgovina drv. 1558

Ženitbena ponudba.

Mlad, inteligenten gospod, prijetne zunanosti, si želi znanja z gospodično 18 do 26 let staro, v svrhu ženitve.

Cenjene ponudbe, ako mogoče s sliko pod »Lepa bodočnost« 1562 na upravnitvo „Slovenca“.

Samski vpokojenec s 150 K mesečno išče orjazno in pohlevno udovo čedne zunanosti v starosti do 40 let, ki ima svojo hišo in malo zemljišča, da se lahko redi ena krava in par prašičev, v svrhu priženitve v prijazen kraju, na Dolenjskem ali Sp. Štajerskem. Resne ponudbe naj se pošljejo na upravnitvo „Slovenca“ pod »Prejubi dom 1557.«

Proda se več novih

kmetijskih strojev

slovite tovarne „Umrath“ kakor mlatičnice, vrtila (gepelni), slamo-reznice, čistilnik, mlini za grozdje, stiskalnice za vino, travniške brane in drugi poljedelski stroji.

Fran Hitti, Ljubljana, Martinova c. 2.

Proda se za vožnjo 4 leta star

konj ter telica

sive barve za pleme. Ljubljana, Potišanska c. 55

Jožef Jug

pleskarski in likarski mojster

Ljubljana, Rimska cesta 16

se priporoča cenj. občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. **Solidna in točna postrežba.** 804

Sprejme se za trafiko

deklica,

zmožna slovenskega in nemškega jezika, ki se hoče izvežbati za trafiko. Naslov pove uprava tega lista pod št. 1566 (ako znamka za odgovor).

Proda se 3 1/2 leta stara

KOBILA
ter kupi rabljen a dobro ohranjen
KOLESELI

ali kočija za enega konja. Naslov pove uprava „Slovenca“ pod št. 1563 (ako znamka za odgovor).

Proda se enonadstropna

H I Š A

z vsemi pritliklinami ter na lepem prostoru v Žuzemberku. Naslov pove uprava „Slovenca“ pod št. 1559 (ako znamka za odgovor).

več, nobenih noči brez spanja. „Fides“ lajša bol pri vseh zobnih boleznih, kjer so odrekta vsa sredstva. Pri uspehu denar nazaj! Cena K 2— 3 tube K 5—, 6 tub K 8— — Nikakega zobne pastine več. Srečno bele zobe d. sežete s NIKIS zobno vodo. Takojšnji učinek. Cena K 2, 3 stekl. K 5. KEMERY, Kaschau I. post. pr. 12-Z 43 (Grska).

Kupi se še dobro ohranjen

otroški voziček.

Naslov kupca pove upravnitvo „Slovenca“ pod št. 1561 (ako znamka za odgovor).

Brez posebnega obvestila.

Potrto neizmerne žalosti naznanjava vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je najin iskrenoljubljeni, edini sin

Oton Dreise

dijak trgovske šole

dne 26. tm. ob 3. uri zjutraj, po kratkem, težkem trpljenju, previden s tolažili sv. vere bogu vdano preminul.

Pogreb nepozabnega edinca se vrši v sredo dne 27. junija 1917 ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti sv. Florijana ulica št. 6 na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

V LJUBLJANI, dne 26. junija 1917.

Oton in Mara Dreise,
žalujoča oče in mati.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani.

St. 154.

RAZGLAS.

Sam se v zmislu pravil razglasa, da je izredni občni zbor podpisane blagajne dne 26. maja 1917 soglasno sklenil

spremembo blagajničnih pravil

v zmislu cesarske naredbe z dne 4. januarja 1917, drž. zak. št. 6, katere spremembe stopijo provizorično v veljavo

z dnem 1. julija 1917.

To se daje p. n. interesentom na znanje z dostavkom, da so bistvene spremembe naslednje:

1. Priglaševanje in oglaševanje zavarovancev je vršiti pisмено na tiskovinah, ki jih izda blagajna. — 2. Celokupni zavarovalni prispevek, od katerega plačuje delodajalec eno tretjino, zavarovanec pa dve tretjini, se določi tako, da znaša na teden štiri desetine povprečnega dnevnega delovnega zasluzka mezdne stopnje, ki so že bile sporočene p. n. interesentom s posebno okrožnico. Šesti del tedenskega prispevka dá dnevni prispevek, šestindvajsetkratni dnevni pa mesečni prispevek. Nedelje se ne upoštevajo. Plaćevanje kakor dosedaj, in sicer mesečno za nazaj. — 3. Uvede se izredni podporni sklad za izredne podpore potrebne zavarovance, jetične in skrofulozne ter v svrhu podpiranja akcij zoper ljudske bolezni. Posamezni deli sklada začno posloovati dne 1. avgusta 1917, 1. septembra 1917 in 1. januarja 1918. Prispevek znaša za zavarovanca po 1 vinar, za delodajalca pa po pol vinarja na dan. — 4. Bolniška podporna doba se podaljša od 90 na 30 tednov za vse člane, za one, ki so zavarovani vsej eno oziroma dve leti, pa na 40 tednov oziroma eno leto. — 5. Bolniščina in pogrebšina se zvišata za 15% nad postavni minimum. — 6. Poleg materinskega in varstva dojenčev se uvede družinsko zavarovanje za člane svojece. Podporna doba 30 tednov.

Do definitivne uredbe zavarovanja in razposlatve pravil, se daje na željo natančnejša pojasnila v blagajni, Turjaški trg št. 41, od 8. popoldne do 1. popoldne, kjer je na vpogled tudi nekaj izvodov pravil. Sočasno se razpošlje natančen pregled zavarovalnih prispevkov. Uvrstitve v nove mezdne stopnje se bo izvedla takoj na podlagi dosedanjih podatkov, tekom julija pa temeljem naznanil, ki jih bo treba napraviti.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani,

dne 25. junija 1917.

Mihael Rožanec s. r.,
načelnik.

Mestna hranilnica v Radovljici Kmetijska hranilnica in posojilnica v Radovljici Posojilnica v Radovljici

dovoljujejo si tem potom naznaniti, da bodo pričrniš z dnem 1. julija 1917 zjutraj za stranke uradovale

od 8. ure zjutraj do 2. ure popoldne
razun v nedeljah in praznikih

ter prosijo, da blagovoli p. t. občinstvo vzeti to na znanje

Ravnateljstvo Mestne hranilnice v Radovljici
Ravnateljstvo Kmetijske hranilnice in posojilnice v Radovljici
Ravnateljstvo Posojilnice v Radovljici